

Ο Ν Ο Υ Μ Α Σ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ -
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ένας λόγος θρόνους ήμα
δαίδη πώς δε φοβάται την
λήθη—ΨΥΧΑΡΗΣ.

Κάθε γλώσσα έχει τους ου-
σικούς της κανόνες.
ΒΗΛΑΡΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Ζ'

ΑΘΗΝΑ, ΚΥΡΙΑΚΗ 25 ΤΟΥ ΓΕΝΝΑΡΙΟΥ 1909

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΖΗΝΩΝ ΗΡΙΘ. 2

ΑΡΙΘΜΟΣ 328

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΤΡΟΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ. Η κούλια τάκροπόταμου (συνέχεια).
Γ. ΑΒΑΖΟΣ. Ο Δεκάλογος—'Από στραβού διαβόλου.
ΣΤΑΧΤΟΠΟΥΤΑ. Τὰ Φώτα.
Γ. ΠΟΥΛΗΜΕΝΟΣ. Τι είναι κοινωνισμός.
Γ. Ν. ΚΟΝΤΟΣΤΑΝΟΣ. Στο φως της Ελλάδας.
ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ. Τὰ ναυτικά μας χάλια.
ΦΩΤΟΣ ΠΥΦΥΛΛΗΣ. 'Αποκρίσεις τρέλλες.
Κ** 'Από τὸν ἔξω κόσμον—'Η Τέχνη καὶ ἡ 'Επιστήμη.
ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Γ. Περικαλίτης, Εὐγ. Ζήνων, Ν. Σαν-
τοριναίος, Θ. Κατραπάνης.
ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ — Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ — ΧΩΡΙΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΤΑ ΝΑΥΤΙΚΑ ΜΑΣ ΧΑΛΙΑ

Τώρα τελευταίη κάμποσος θόρυβος έγινε στον Τύπο και στη Βουλή για τὰ χάλια του πολεμικοῦ μας Ναυτικοῦ, καὶ συστήθηκε μάλιστα καὶ μεγάλη Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ για νὰ ζητήσῃ τὰ πράματα καὶ φέρῃ τὴν ἀπαιτούμενη διορθωσὴν (!). Κ' ἔτσι ὁ κοσμάκης, πού μόνο αὐτὸς δουλεύει για νὰ πληρώσῃ τὰ ἔξοδα τῶν ξηλασμάτων καὶ τῶν διορθωμάτων αὐτῶν, ἠσύχασε νομίζοντας πὼς δὲν θὰ πᾶνε καλά.

Τὸ πὼς δὲν μποροῦνε νὰ πᾶνε καλά, καὶ τὸ γιατί, ἔρχεται νὰ μᾶς τὸ πῇ ἓνα σπουδαιότατο ἀληθινὰ ἄρθρο, πού δημοσιεύτηκε στὸ «Μέλλον» τῆς περασμένης Κυριακῆς. Περίληψή του δίνουμε στοὺς ἀναγνώστες μας.

Ὁ συντάχτης τοῦ ἄρθρου δὲ μιλάει μὲ φωνὴς μὰ μὲ νόημα, δὲ χτυπᾷ στὸν ἀέρα μὰ στὸ ψαχνό, καὶ ἀποδείχνει θεοφάνερα πὼς ὅ,τι γίνεται σήμερα στὸ Ναυτικὸ μας εἶναι μιὰ ἀδιαφορία στὸ χρέμα τοῦ λαοῦ, τὴσῃ ἀσυνειδησίας καὶ φρίκης πού γεννᾷ τὴν ἀγανάκτηση.

Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1909 ζητάει για τὸ Ναυτικὸ μας προσωπικὸ ἀπὸ 4928 ἀνθρώπους, ἐκεῖ πού ἔφτανε τὸ τέταρτο, για τὰ τρία θωρακωτὰ καὶ τὰ ὄγτῶ ἀντιτορπιλικὰ μας—γιατὶ ἄλλα μάχιμα καράβια δὲν ἔχουμε,—καὶ αὐτὸ τὸ τέταρτο μάλιστα νὰ καταντᾷ καὶ λούσο, σὰ συγκρίνει κανεὶς τὸ προσωπικὸ τῶν ἄλλων κρατῶν τῆς Εὐρώπης. Ἡ ἀναλογία εἶναι τούτη: Σὲ κάθε 1000 τόνους ζεστοῦ σιματος ἀναλογοῦνε μάχιμοι ἀξιωματικοὶ στὴν Ἀγγλία 1.6, στὴ Γαλλία 2.2, στὴ Γερμανία 2.7, στὴν Ἰταλία 3.3, στὴν Ἰαπωνία 3.4, στὴν Σουηδία 3.0, στὴν Δανία 3.0 καὶ στὴν Ἑλλάδα 12.8 (!) Κ' ἐνῶ μὲ τὸν προϋπολογισμὸ τοῦ 1893, πού τότε εἶχαμ πὸ πολὺ ναυτικὸ,—γιατὶ καὶ πολλὰ καράβια τωρινὰ, ἄχρηστα, εἴτανε τότες ἀξιόμαχα καὶ τὰ θωρακωτὰ

μας καινούρια—χρειαζόμαστε για ἔξοδα 5.034.254 δραχμῆς, σήμερα θέλουμε ἐννέα ἑκατομμύρια! Πού πάει τὸ περίσπμα; Στὰ γαλιόνια καὶ στὰ σπκθιά πού βλέπεις, κακόμοιρο κοσμάκη, στὶς παράτες καὶ στὶς πίσσμες κηδεῖες, χωρὶς νὰ ξέρης πὼς εἶναι τὰ πλεονεῖς.

Τὸ σκολεῖο τῶν Δοκίμων ξεφουρνίζει κάθε χρόνο ἀξιωματικούς ὅλα τὰ μοσκαναθρεμμένα παιδιὰ τῆς πλουτοκρατίας μας, ἔοδεύοντας για τὸ κάθε ἓνα 10 χιλιάδες δραχμῆς. (Κατὰ τὸν προϋπολογισμὸ, τὸ σκολεῖο κοστίζει 220,000 δραχμῆς τὸ χρόνο για 23 δόκιμους). Καὶ τὸ Ὑπουργεῖο στέλνει στὴν Εὐρώπη κάθε χρόνο κάμποσους ἀξιωματικούς για νὰ τελειοποιηθοῦνε (!) δίνοντας τους καθημερινὸ χαρτζηλικὶ 25 καὶ 30 φράγκα τὴ μέρα, καὶ μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς παραλαβῆς τῶν ἀντιτορπιλικῶν πλῆθος ἀξιωματικοὶ μὲ μέσα σταλθῆκανε στὴν Εὐρώπη μὲ 30 φράγκα τὴ μέρα ἐπίδομα καὶ πλουτίσανε (!)

Καὶ λέει ὁ συντάχτης τοῦ «Μέλλοντος»: Ἄ μίση στὴ Βουλή εἴτανε ἔστω καὶ ἓνας φιλότιμος βουλευτὴς ἀπ' αὐτοὺς πού ἀποτελοῦνε τὴν κοινοβουλευτικὴ ἐπιτροπὴ καὶ ἤθελε νὰ ζητήσῃ τί ἔγινε μὲ τὰ γυμνάσια σπουρῶν στὸ 1907, πού δοκιμάστηκαν τὰ πυρολαχικά μας, θὰ ἔρχονταν στὸ φῶς τερατώδη κατωρθώματα πού φέρνουν τὰ δάκρια στὰ μάτια.

Μὰ ἀπὸ βουλευτάδες τίποτα δὲν πρέπει νὰ περιμένουμε. Αὐτοὶ τώρα μὲ τὴν κοινοβουλευτικὴ ἐπιτροπὴ κοιτάζουν πὼς νὰ μπαλώσουν τὰ πράματα καὶ νὰ δικαιολογήσουν καινούριες θέσεις καὶ για ἄλλους ἀξιωματικούς, μαστορεύοντας ἀποβατικά ἀγῆματα, πράμα δηλαδή πού κανένα σημερινὸ κράτος δὲν ἔχει στὸ στόλο του, γιατί ἀποδείχτηκε ἀχρηστο στὶς πολεμικὲς ἐπιχειρήσεις καὶ πολυέξοδο.

Ἄν οἱ βουλευτάδες μας μπορούσαν νὰ μὴν εἶναι ὄργανα τῶν συμφερόντων τῆς τάξης τους, θὰ ἔλεγαν ἀμέσως τὴν ἀλήθεια, καὶ ἀπ' αὐτὴ θὰ φανερόταν πὼς μὲ χωρὶς πεντάρια περισσότερη μὰ μονάχα μὲ ὅ,τι ἔοδεύεται σήμερα, θὰ φτιάναμε καινούρια καράβια ἀξίας 75 ἑκατομμυρίων καὶ μὲ τόκο χρεωλυτικὸ θὰ πληρώνονταν σὲ 25 χρόνις, ὅσο δηλαδή ζοῦνε καὶ τὰ καράβια.

Ποιὸς δὲν νὰ τὰ κάμη αὐτὰ;

Ὁ Θεοτόκης, ὁ Ράλλης, ἢ ὁ λαὸς;

Ὁ Λαὸς κοιμάται καὶ αὐτὸς φταίει.

Δὲ φταῖνε οἱ κυβερνήτες μας. Αὐτοὶ ἀντιπροσωπεύουν τὴν τάξην τῶν πλουσίων καὶ νοικοκυραίων πού ἔχει στὰ χέρια τῆς τὴν ἐξουσία. Αὐτὴ συγκινέται ὅταν ὁ τωρινὸς ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν θέλει νὰ φορολογήσῃ μὲ μισὸ ἑκατομμύριο τίς χρηματικὲς καταθέσεις στὶς Τράπεζες, δὲ φωνάζει ὅμως

ὅτι ἔοδεύονται 11 1/2 ἑκατομμύρια στὸ Ναυτικὸ χωρὶς κανένα σκοπὸ, καὶ 130 ἑκατομμύρια τὸ χρόνο στὸ Κράτος για νὰ μὴν ἔχουμε στρατὸ, δικαιοσύνη, ἐκπαίδεψη, διοίκηση καὶ ἀσφάλεια ζωῆς...

Για τὸ ἄρθρο αὐτὸ δὲ μιλήσανε οἱ φημερίδες μας. Μὰ θέλαμε νὰ ξέρουμε τί ἀντιπροσωπεύουν καὶ αὐτοὶ;..

ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ

ΠΟΛΗ—ΑΘΗΝΑ

ΤΟΥ ΨΥΧΑΡΗ

Κ. Παλαιολόγος:

Μὴ μοῦ ταράξετε τὸ κούφιο μου στήθος!

Μὴ ρήχνετε βάρος! Ἄκουτε τρίζει

ὄσον τὸ παλιόσπιτο τὰραχασμένο

πού τὸν καινούριο τὸ φίλο τὸν βλέπει ξένο.

Μίση στὰ μαῦρα ντύθηνε ὄσον κακογερασμένη—

ἀγνίαστη καὶ ἀνάλλαγη καὶ βαριανοσιενάξει,

γυρῶ κοιτάζει τὰ βουνὰ τὰ μαῦρα τὰ πελάγη.

Τῆς κυματοῦσας τὰ νερά, σ' ἀνασιενάγματά της,

φεύγουν, κυλοῦν πονετικά καὶ ἀπλώνονται καὶ πάνε.

—Τὶ κάνεις ἐτσι, κοπελιά, γιατί μαλλοτραβίσεις;

Μὴ νῆναι για τὸν ἄντρα σου, μὴ νῆναι για τὸν καλὸ σου;

—Ὀυδὲ ναι για τὸν ἄντρα μου, μὴδὲ για τὸν καλὸ μου

μόν' εἶναι για τ' ἀδέρφια μου πού τῆχουν σκλαβωμένα.

—Ἐδῶ στὴν ἀκρία τοῦ γαλοῦ πού στέμνει μονάχη

για πὲς μου ποῖνα καρτερὰ καὶ ποῖναν ἀπαντήσεις;

—Τὴν ἀδερφή μου τὴ μικρὴ τὴ μικροπαντρεμένη

πῆρ' ἄμυαλα πεθερικὸ μὰ καὶ ἀκαμάτην ἄντρα.

Πόλη, 1908.

Θ. ΚΑΤΡΑΠΑΝΗΣ

ΤΑ ΦΩΤΑ

Παρίσι, 6/19 τοῦ Γεννάρη 909.

— Ξέρετε, κορίτσι, αὔριο εἶναι τῶν Φώτων καὶ δὲ ράβουνε.

— Μπα, ἀλήθεια; καλὰ πού μᾶς τὸ εἶπες! μὰ, μητερίτσα μου, πὼς τὸ ξέρεις ἐσὺ πὼς εἶναι τῶν Φώτων αὔριο; Εἶναι καλαντάρι λοιπὸν τὸ κεφαλάκι σου;

— Καὶ πὼς νὰ μὴ τὸ ξέρω! δὲν ἔχει αὔριο ἔξῃ ὁ μήνας; δὲν ξέρετε πὼς στὶς ἔξῃ τοῦ Γεννάρη εἶναι τῶν Φώτων; μὰ τί ξέρετε λοιπὸν!

Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι, δὲν ξέρομε μεγάλα πράματα ἀπ' αὐτὰ, ζώντας μακριὰ ἀπ' τὸν τόπο, μὲ ἄλλες ἡμερομηνίες καὶ μὲ ἄλλα συνήθεια. Πέφτομε λοιπὸν ἀπ' τὰ σύννεφα καθε πού ἡ μαννούλα μᾶς λείει ἀξέρετε, αὔριο εἶναι τοῦ ἄη Στυριδίου, τοῦ ἄη Δημήτρη, τοῦ ἄη Σάββα, εἶναι ἀργία, καὶ δὲ δουλεύουνε.